

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA A II-A CIVILĂ

Încheiere**Dosar nr. 2644/1/2017**

Ședința publică de la 23 mai 2018

Completul compus din:

- Președinte
- Judecător
- Judecător
- Magistrat-asistent

S-a luat în examinare cererea de revizuire formulată de revizuenta ... împotriva deciziei 1246 din 28 iunie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 4782/114/2013.

La apelul nominal a răspuns revizuenta prin avocat, lipsă fiind intimata.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul asistent, care a învederat că la data de 20 martie 2018 instanța a repus cauza pe rol și a stabilit termen pentru astăzi, 23 mai 2018, pentru a pune în discuția părților necesitatea sesizării Completului competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă în interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 509 alin. 1 pct. 11 și art. 493 alin. 5 Cod procedură civilă este admisibilă cererea de revizuire a unei decizii pronunțată în completul de filtru, față de sintagma „decizia nu este supusă niciunei căi de atac”, atunci când în urma sesizării Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluționării recursului, după pronunțarea hotărârii în completul de filtru, decizie care poate constitui temei de revizuire, conform textului și jurisprudenței Curții Constituționale? Totodată, a mai învederat că, la data de 22 mai 2018, intimata a transmis la dosar punct de vedere prin care a solicitat să nu fie sesizat Completul competent al Înaltei Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, apreciind că textul de lege este suficient de clar.

Instanța acordă cuvântul părții prezente asupra cererii de sesizare a Completului competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Avocatul revizuintei susține, în esență, că revizuirea este o cale extraordinară de atac de retractare, care se justifică prin faptul că o instanță de judecată a săvârșit o eroare în raport cu calea de atac existentă la data la care hotărârea a fost dată ori ulterior pronunțării hotărârii și, având în vedere că noua reglementare din Codul de procedură civilă nu prevede suspendarea judecării cauzei până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, singura posibilitate

legală este cea a revizuirii după soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională. Având în vedere dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 Cod procedură civilă apreciază că se impune sesizarea Completului competent în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

ÎNALTA CURTE,

Deliberând asupra necesității sesizării Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, reține următoarele:

Expunerea succintă a procesului. Obiectul investirii instanței de trimitere.

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, sub număr de dosar 4782/2013, reclamanta ... a solicitat, în contradictoriu cu pârâta obligarea acesteia la plata sumei de 723.777,63 lei, din care 101.554 lei reprezentând contravaloarea lucrărilor executate conform contractului de subantrepriză nr. .. și a facturilor fiscale nr. ... și 622.223,63 lei cu titlu de daune interese, conform art.23 din contract.

Prin sentința nr.1081 din 26 iunie 2014, Tribunalul Buzău - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins excepția invocată de pârâtă, a admis acțiunea și a obligat pârâta la plata sumei de 723.777,63 lei, din care 101.554 lei contravaloare lucrări și 622.223,63 lei daune interese.

Împotriva acestei sentințe, pârâta ... a formulat apel, care a fost respins ca nefondat prin decizia nr. 148 din 10 martie 2015 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Invocând în drept dispozițiile art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, pârâtă ... a declarat recurs împotriva deciziei nr. 148 din 10 martie 2015, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare Curții de Apel Ploiești.

Recursul a fost înaintat Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiind repartizat aleatoriu Completului de filtru nr. 1 din cadrul Secției a II-a Civilă.

Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul art.493 alin.2 Cod procedură civilă, a procedat la întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului, soluția preconizată fiind aceea de inadmisibilitate a recursului, raportat la faptul că decizia atacată în recurs este o hotărâre definitivă, nesusceptibilă a fi cenzurată în calea extraordinară de atac a recursului.

Raportul asupra admisibilității în principiu a recursului a fost comunicat părților la data de 23 martie 2018.

În cadrul punctului de vedere la raport transmis la dosar la data de 5 aprilie 2016, recurenta ... a reiterat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII din Legea nr.2/2013, invocată inițial prin răspunsul la întâmpinarea formulată în cauză.

Prin Încheierea din 28 iunie 2016, completul de filtru a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII alin. 2 din Legea nr. 2/2013.

Totodată, prin decizia nr. 1246 din 28 iunie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă a respins ca inadmisibil recursul declarat de pârâta ... împotriva deciziei nr.148 din 10 martie 2015 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești - Secția a II-a Civilă de Contencios Administrativ și Fiscal.

Invocând în drept dispozițiile art. 509 alin. 1 pct. 11 Cod procedură civilă, ... a solicitat revizuirea deciziei nr. 1246 din 28 iunie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 4782/114/2013, cererea de revizuire fiind înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă sub număr de dosar 2644/1/2017 (dosarul de față).

În argumentarea cererii de revizuire, a susținut că în cadrul recursului a fost invocată excepția inadmisibilității recursului său, excepție întemeiată pe dispozițiile art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Totodată, deși instanța de control judiciar a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, invocată de către SC ..., prin decizia nr. 1246 din 28 iunie 2016, a cărei revizuire o solicită, a respins recursul său ca inadmisibil.

Prin Decizia nr. 369/2017 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a sintagmei "*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1000.000 lei inclusiv*" cuprinse în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată și a constatat că sintagma "*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*" cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională.

Așa fiind, solicită admiterea cererii de revizuire, astfel cum a fost formulată, schimbarea în tot a hotărârii atacate și rejudecarea recursului.

Cu ocazia deliberării, constatând că prin Decizia Curții Constituționale nr. 629/ 17 octombrie 2017 s-a respins, *ca devenită inadmisibilă*, excepția de neconstituționalitate invocată de SC ..., avându-se în vedere Decizia nr. 369 din 30 mai 2017 și că temeiul revizuirii îl constituie cele două decizii, prin încheierea din data de 20 martie 2018 pronunțată în dosarul nr. 2644/1/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă a repus cauza pe rol

pentru a pune în discuția părților necesitatea sesizării completului competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă în interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă este admisibilă cererea de revizuire a unei decizii pronunțată în completul de filtru, față de sintagma „decizia nu este supusă niciunei căi de atac”, atunci când în urma sesizării Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluționării recursului, după pronunțarea hotărârii în completul de filtru, decizie care poate constitui temei de revizuire, conform textului și jurisprudenței Curții Constituționale.

Punctul de vedere al părților cu privire la admisibilitatea sesizării precum și cu privire la chestiunea de drept ce constituie obiectul sesizării.

Intimata S.C. ... a depus la dosar punct de vedere prin care a arătat că nu este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, deoarece dispozițiile art. 493 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu lasă loc de interpretare.

Revizuenta S.C. ... nu a transmis la dosar punct de vedere cu privire la sesizarea Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept dar, cu ocazia cuvântului pe fond a susținut necesitatea sesizării în vederea lămuririi admisibilității sau nu a căii de atac a revizuirii.

Enunțarea chestiunii de drept ce constituie obiectul sesizării.

În interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă este admisibilă cererea de revizuire a unei decizii pronunțată în completul de filtru, față de sintagma „decizia nu este supusă niciunei căi de atac”, atunci când în urma sesizării Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluționării recursului, după pronunțarea hotărârii în completul de filtru, decizie care poate constitui temei de revizuire, conform textului și jurisprudenței Curții Constituționale?

Punctul de vedere al completului investit cu soluționarea cauzei cu privire la admisibilitatea sesizării, precum și asupra fondului chestiunii de drept ce constituie obiectul sesizării.

Asupra admisibilității sesizării :

Potrivit art. 519 Cod procedură civilă, „Dacă în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Textul instituie o serie de condiții de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, condiții care trebuie să fie întrunite cumulativ, după cum urmează:

- a. existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b. instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- c. cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- d. soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- e. chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- f. chestiunea de drept nu a făcut obiectul pronunțării Înaltei Curți într-o altă hotărâre prealabilă și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În speță, completul investit cu soluționarea prezentei cereri de revizuire apreciază că aceste condiții sunt îndeplinite, având în vedere următoarele considerente:

Sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile se formulează în cadrul unui dosar aflat în curs de judecată, respectiv dosarul nr. 2644/1/2017 înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția a II - civilă.

Instanța, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția a II-a Civilă, Completul nr. 6, este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, hotărârea ce va fi pronunțată în revizuire nefiind supusă nici unei căi de atac, potrivit dispozițiilor art. 513 alin. (5) raportat la art. 493 alin. (5) cod procedură civilă.

Soluționarea cauzei depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere prin adresarea întrebării preliminare, fiind pusă în discuție admisibilitatea căii de atac a revizuirii față de dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 și art. 493 alin. (5) cod procedură civilă.

Noutatea chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită, de asemenea, constituie o cerință îndeplinită.

Chestiunea de drept asupra căreia se solicită o dezlegare de principiu nu a făcut obiectul pronunțării Înaltei Curți de Casație și Justiție într-o altă hotărâre prealabilă având acest obiect, nu este nici obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Mai mult, problema nu a primit o dezlegare de principiu în jurisprudența instanței supreme.

Chestiunea de drept a cărei rezolvare de principiu se solicită prin pronunțarea hotărârii prealabile a fost generată de publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 în MO nr. 582 din 20 iulie 2017, și a Deciziei Curții Constituționale nr. 629 din 17 octombrie 2017 în MO nr.

38/16.01.2018, care pot constitui temei pentru revizuire conform art. 509 alin (1) pct. 11 din noul Cod de procedură civilă.

Chiar dacă interpretarea efectelor unor decizii ale Curții Constituționale și modalitatea de integrare a acestora în cuprinsul corpului legii din care norma sau sintagma, prin ipoteză, declarate neconstituționale, fac parte, au fost analizate de către Înalta Curte de Casație și Justiție în unele decizii pronunțate în cadrul competenței sale de soluționare a sesizărilor prin care își îndeplinește rolul de asigurare a practicii unitare (recurs în interesul legii și procedura hotărârii prealabile), chestiunea de drept ce constituie obiectul sesizării de față este diferită.

În consecință, față de dispozițiile art. 519 Cod procedură civilă și având în vedere toate aceste considerente, *se apreciază ca fiind admisibilă sesizarea formulată*, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită având un mare potențial de practică neunitară care poate fi uniformizată pe această cale.

Asupra fondului chestiunii de drept:

Chestiunea de drept asupra căreia solicităm Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe pe calea unei hotărâri prealabile este următoarea:

” În interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 509 alin.(1) pct. 11 și art. 493 alin.(5) Cod procedură civilă este admisibilă cererea de revizuire a unei decizii pronunțată în completul de filtru, față de sintagma „decizia nu este supusă niciunei căi de atac”, atunci când în urma sesizării Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluționării recursului, după pronunțarea hotărârii în completul de filtru, decizie care poate constitui temei de revizuire, conform textului și jurisprudenței Curții Constituționale?”

Dispozițiile legale relevante:

Art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010 potrivit căruia: *„În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă, că motivele de casare invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute la art. 488 sau că recursul este vădit nefondat, anulează sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată, pronunțată, fără citarea părților, care nu este supusă niciunei căi de atac. Decizia se comunică părților”.*

Art. 509 alin. (1) pct.11 Cod procedură civilă, potrivit căruia (1) *Revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă: 11 (...) după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții.*

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 866 /2015, publicată în MO nr. 69/2016, s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că sintagma

"pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul" din cuprinsul dispozițiilor art. 509 alin. (1) din Codul de procedură civilă este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora.

Hotărârea ce formează obiectul revizuirii pendinte, Decizia nr. 1246/28 iunie 2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost pronunțată în completul de filtru, în condițiile dispozițiilor art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă, recursul fiind respins ca inadmisibil printr-o decizie, care, potrivit textului, nu este supusă niciunei căi de atac.

Sintagma folosită de legiuitor „nu este supusă niciunei căi de atac” cuprinde atât căile de atac ordinare, cât și pe cele extraordinare, din modul în care este redactat textul, rezultând că legea nu face nicio distincție între acestea.

Prin decizia nr. 1246/28 iunie 2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție s-a respins ca inadmisibil recursul, în completul de filtru, dar, în același timp, prin încheierea din aceeași dată, s-a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluției, respectiv dispozițiile art. XVIII alin. 2 din Legea nr. 2/2013 cu privire la sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”.

Sesizarea cu excepția de neconstituționalitate invocată de SC Pico Do Prodexim SRL a fost înregistrată la Curtea Constituțională în Dosarul nr. 12371/2016, la 6.07.2016. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 629 din 17 octombrie 2017, publicată în MO nr. 38 din 16.01.2018, s-a respins, „*ca devenită inadmisibilă*”, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv” cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

La punctul 23 din Decizia Curții Constituționale nr. 629 din 17 octombrie 2017 s-a reținut că prin Decizia nr. 369/ 30 mai 2017 s-a constatat că sintagma „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv” cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională. La punctul 27 din aceeași decizie s-a reținut că excepția va fi respinsă „*ca devenită inadmisibilă*”, textul fiind declarat neconstituțional dar că prezenta decizie (629 din 17 octombrie 2017) poate constitui motiv de revizuire, conform art. 509 alin. (1) pct. 11 cod procedură civilă.

Deciziile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor, nu și cu privire la situațiile juridice trecute sau aflate în curs de desfășurare. Cu toate acestea, în mod excepțional, deciziile Curții Constituționale prin care un text de lege a fost declarat neconstituțional își produc efectele în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate a textului de lege respectiv, text care a stat la baza soluției din acea cauză, iar excepția a fost admisă, mecanismul

juridic de desființare a soluției fiind revizuirea, conform dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 cod procedură civilă. De asemenea decizia Curții Constituționale își produce efectele și în cauzele în care Curtea Constituțională a fost sesizată anterior declarării neconstituționalității textului iar în aceste cauze, excepția de neconstituționalitate a fost respinsă „*ca devenită inadmisibilă*”, textul legal neputând fi declarat neconstituțional de mai multe ori (decizia nr. 223/2012, Decizia nr. 100/1999). Curtea Constituțională a reținut că o decizie prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate are efecte și pentru trecut în mod limitat în sensul că profită doar autorilor acesteia, cât și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei în Monitorul Oficial, în alte cauze, excepție respinsă ca devenită inadmisibilă (Decizia Curții Constituționale nr. 866/2015). De asemenea, prin Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 185 din 11 martie 2016, instanța de contencios constituțional a statuat în sensul că o decizie prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate profită, în exercitarea căii de atac a revizuirii, persoanelor care au invocat excepția de neconstituționalitate în cauze soluționate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei Curții, în alte cauze, soluționate definitiv. Curtea a amintit că a interpretat, pe cale jurisprudențială, în mod extensiv, dispozițiile Codului de procedură civilă din 1865 astfel cum acestea au fost modificate și completate prin Legea nr. 177/2010, lărgindu-le practic sfera de aplicare sub aspectul hotărârilor supuse revizuirii, ținând cont de faptul că legiuitorul a reglementat calea de atac a revizuirii unei hotărâri judecătorești definitive pronunțate în cauzele în care a fost invocată și ulterior admisă o excepție de neconstituționalitate, în scopul acordării mijloacelor de apărare în vederea realizării drepturilor și intereselor părților în fața justiției.

Întrebarea prealabilă ce constituie obiectul sesizării privește chestiunea dacă este admisibilă cererea de revizuire, întemeiată pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 Cod procedură civilă, a unei hotărâri pronunțată în completul de filtru, conform art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă, în condițiile în care dispozițiile care au stat la baza soluției au fost declarate neconstituționale, iar Decizia nr. 369/2017 care a declarat neconstituțional textul, în contextul în care părții din cauză i s-a respins *ca devenită inadmisibilă* sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate a textului de lege, ca principu, poate constitui temei pentru revizuire prin prisma dispozițiilor art. 509 alin (1) pct. 11 și jurisprudenței Curții Constituționale.

Articolul 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 prevedea că „Pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate judecarea cauzei se suspendă.” Prin Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în Monitorul Oficial nr. 672/28 septembrie 2010, alineatul (5) al art. 29 a fost

abrogat astfel încât nu mai este prevăzută suspendarea judecării cauzei în cazul în care este sesizată Curtea Constituțională. Soluția s-a văzut ca un remediu pentru scurtarea procedurilor judiciare în lumina prevederilor art. 13 din CEDO, atunci când s-a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a textului care are legătură cu soluția. În acest context, judecata cauzei continuă iar legiuitorul a creat remediu legal pentru desființarea soluției definitive sau irevocabile prin reglementarea unui nou caz de revizuire și anume dispozițiile art. 322 pct. 10 în Codul de procedură civilă 1865 / respectiv dispozițiile art. 509 alin.1 pct. 11 în Codul de procedură civilă adoptat prin Legea 134/2010.

În Decizia nr. 404 din 15 iunie 2016 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865, Curtea Constituțională a reținut, în paragraful 23, următoarele (...) Curtea a statuat în cadrul considerentelor deciziilor sale că revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865 sau art. 509 din Codul de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010 poate fi exercitată de cel căruia i s-a admis excepția și de cel căruia excepția i-a fost respinsă ca devenită inadmisibilă, fără a face distincție că hotărârea a cărei revizuire se cere vizează sau nu fondul. În cadrul procesului judiciar, excepția de neconstituționalitate se înscrie în rândul excepțiilor de procedură prin care se urmărește împiedicarea unei judecări care s-ar întemeia pe o dispoziție legală neconstituțională. Constatarea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite autorilor acesteia și nu poate constitui doar un instrument de drept abstract, întrucât și-ar pierde caracterul concret (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 766 din 5 iunie 2011, citată anterior, sau Decizia nr. 338 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 699 din 14 noiembrie 2013). Neconstituționalitatea unei dispoziții legale nu are numai o funcție de prevenție, ci și una de reparație, întrucât ea vizează în primul rând situația concretă a cetățeanului lezat în drepturile sale prin norma criticată (a se vedea Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, paragrafele 29 și 30).

Prin nerecunoașterea faptului că împotriva hotărârii pronunțate în filtru se poate exercita calea de atac a revizuirii pentru ipoteza în care autorul sesizării excepției de neconstituționalitate a obținut în urma demersului său declararea neconstituționalității textului care a stat la baza soluționării cauzei sau cererea i-a fost respinsă ca devenită inadmisibilă s-ar încălca efectul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, consacrat de dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție, având în vedere faptul că excepția de neconstituționalitate este, de principiu, o chestiune prejudicială, o problemă juridică a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționarea litigiului cu care este conexă și se aplică în mod excepțional acelor situații care au devenit *facta praeterita*.

Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, (Decizia 404 din 16 iunie 2016) a reținut că "soluția legislativă care consacră dreptul persoanelor prevăzute de lege de a exercita calea de atac a revizuirii nu intră în coliziune cu prevederile constituționale privind efectele *ex nunc* ale deciziei de admitere a Curții, revizuirea putând fi exercitată numai după publicarea în Monitorul Oficial al României a actului Curții. Efectele unei decizii de admitere pronunțate de instanța de contencios constituțional se întind *inter partes* numai *ex nunc*, deoarece revizuirea este cea care în mod direct produce efecte pentru trecut, și nu decizia de admitere a Curții Constituționale, aceasta din urmă fiind numai un instrument, un motiv legal pentru reformarea viitoare a hotărârilor judecătorești care s-au întemeiat pe dispoziția declarată neconstituțională. Prin urmare, decizia de admitere a Curții Constituționale mediază revizuirea, și nu invers, iar efectele pentru trecut de remediere a aspectelor dintr-o hotărâre judecătorească definitivă ce nu au putut fi prevenite sunt o consecință a căii de atac extraordinare, și nicidecum a actului emis de instanța de contencios constituțional" (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 1.106 din 22 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010, Decizia nr. 998 din 22 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 17 ianuarie 2013, Decizia nr. 130 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 19 aprilie 2013, și Decizia nr. 474 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 21 ianuarie 2014). Totodată, Curtea a stabilit că o decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate se aplică și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data publicării, altele decât cea în care a fost pronunțată decizia Curții Constituționale, soluționate definitiv prin hotărâre judecătorească, ipoteză ultimă în care decizia de admitere constituie motiv de revizuire.

Dacă prin eliminarea cerinței suspendării judecării procesului până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, din art. 29 din Legea nr. 47/2012, s-a urmărit scurtarea timpului procedurii judiciare pentru respectarea dreptului prevăzut de art. 6 și art.13 din CEDO, iar legiuitorul a creat în schimb mecanismul revizuirii pentru acest motiv, tot astfel, ar trebui să se recunoască în toate cazurile dreptul la un recurs efectiv.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în contextul dispozițiilor art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, a statuat că o protecție eficientă a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare. Hotărârea dată de către Curte în cauza *Kudla c. Poloniei*, dincolo de a recunoaște pentru prima dată în mod ferm dreptul persoanelor de a beneficia de o cale internă de atac în materia duratei rezonabile a procedurilor, a atras atenția statelor semnatare

asupra obligației corelative ce le revine, de a efectua toate demersurile necesare în vederea creării în sistemele juridice naționale a unor căi procedurale concrete și efective pe care justițiabilii să le poată utiliza în acest sens.

Având în vedere cele ce preced, în temeiul art. 519 Cod procedură civilă se va proceda la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a se da o dezlegare de principiu chestiunii de drept expuse, prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

În temeiul art. 520 alin. (2) Cod procedură civilă se va dispune suspendarea soluționării prezentei cereri de revizuire până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

În temeiul art. 519 Cod procedură civilă sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul de a lămuri dacă:

În interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și art. 493 alin. (5) Cod procedură civilă este admisibilă cererea de revizuire a unei decizii pronunțată în completul de filtru, față de sintagma „decizia nu este supusă niciunei căi de atac”, atunci când în urma sesizării Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege care a stat la baza soluționării recursului, după pronunțarea hotărârii în completul de filtru, decizie care poate constitui temei de revizuire, conform textului și jurisprudenței Curții Constituționale?

Suspendă soluționarea cererii de revizuire formulată de revizuenta împotriva deciziei nr. 1246 din 28 iunie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția a II-a Civilă, în dosarul nr. 4782/114/2013, în temeiul art. 520 alin. (2) Cod procedură civilă, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără nicio cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 23 mai 2018.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

JUDECĂTOR

MAGISTRAT-ASISTENT

Red. NT/14.06.2018